

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nč.

V edinosti je moč!

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četril leta in na mesec razumno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nč., večerne številke po 4 nč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nč., izven Trsta po 1 nč., več.

Oglas

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

zdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Gorskemu razmišljevalcu.*)

(Dopis iz Goriškega.)

Kmalu na to, ko je bruhnil nesrečni razpor na Goriškem, se je oglasil idejalni »gorski razmišljevalec«. Vsaka beseda njegova je govorila, da tega Vašega dopisnika navdihla vroča želja po spravi. Poleg grofa Alfreda Coroninija je videl on v osebah dra. Antona Gregorčiča in dra. H. Tume izvoljene voditelje naroda slovenskega na Goriškem. Mož ni mogel umeti, zakaj prav za prav so se sprli ti možje, niti ni mogel verjeti, da bi se taki blagi možje ne srečali in združili zopet v »krščanski ljubezni«. Sedaj pa je ta Vaš »gorski razmišljevalec« jel postajati malo manje idejalen. Na to spremembo kaže njegov poziv, da naj bi se vseh 10 slovenskih poslancev umaknili in s tem izrekli sodbo sumi nad seboj: zavozili smo jo do cela, malo smo dosegli in sedaj ne vemo, kako naprej.

V zadnjem dopisu svojem v cenjenem Vašem listu pa postaja mož še nekam kritičnejši, kajti kliče strogo: Ako bi gospodje — delali, ne bi imeli časa za mejsebojni prepir!

Dokler je bil ta Vaš razmišljevalec malce preveč idejalen, zdelo se mi je skoro greh, ko bi hotel rušiti lepe nade njegove, sedaj pa, ko je postal realnejši, se mi zdi, da ne bi škodilo, ako se malo pogovorim ž njim.

Ali je sprava na Goriškem mogoča? Jaz menim: da! In ako se gospodje res vneti za blagor ljudstva, se tudi morajo spraviti!

Na Goriškem se je ustanovilo »Trgovsko obrtno društvo«. Ako sta gospoda Tuma in Gabršček res hrepenela po kakem načelstvu, no, saj sta postala obadva voditelja, če že ne nove politične stranke, pa vsaj nove sméri. Na drugi strani pa gospodje dr. Anton Gregorčič, Ivan Berbuč in dr. Roje zopet brez vsacega prigovora vladajo v političnem društvu »Sloga«. Jaz bi menil torej, da

*) Odgovornost za ta izvajanja prepuščamo gospodu dopisniku. Ured. »Edinosti«.

P O D L I S T E K

30

Sursum corda!

Spisal E.—n.—n.

— Ne, ne. Vi si domišljate nekaj. Morda imate kakšno veliko bolešt v sreč in ludo trpite. To tajite morda pred svetom in pred seboj. A človek se ne sme tako prepustiti svoji boli. Vedno Vas vidim takega in tedaj moram biti žalostna tudi jaz.

— Tudi Vi? Zakaj Vi..?

— Kdo ne bi bil žalosten, ako Vas vidi vedno tako tužnega? V tem lepem svetu živite kakor v grobu.

V Savičevem sreč so se dvigala čudna čustva. Kaj se godi? Kaj je treba vsega tega? Kako je prišlo to? Jeza, silna jeza ga je grabila, a čutil se je brezmočnega. Neka tuja moč mu je silila zobe skupaj, da jih je stiskal in pesti so se mu krečile. Ah, kaj je bilo treba vsega tega?

— Nasmejajte se vendar malo, gospod profesor! Meni na ljubo.

Savič jo je pogledal. Ona je zrla vanj s presečimi očmi. V tem trenutku je bila krasna. V njenem obrazu je bilo nekaj, kar ga je spominjalo

s tako uredbo morejo biti zadovoljni vsi in obe ti društvi bi lahko pod takimi spretnimi načelstvi blagonsko tekmovali v delu za blagor ljudstva. To bi sicer ne bila taka sprava — tako najiven nisem —, da bi si gospodje, ki so se do sedaj obmetavali z vsemi možnimi priimki, kar hkratu ležali okolo vratu v pristrénem objemu, ali bil bi to blagodejen kompromis — na delu!

Kmetstvo ljudstvo na Goriškem in delavci tudi krvavo potrebujejo gospodarske organizacije. Na volitvah za državni zbor nam je v velikem posestvu vsakokrat manjkalo le par glasov. Kako lahko bi pridobili še teh par glasov, kajti veleposestvo v slovenskem delu dežele bi bilo možno prav izdatno razširiti in okrepiti.

Ni-li političnemu društvu »Sloga«, z drom. Gregorčičem, in s takimi pomočniki, kakor je profesor Berbuč in trudoljubivi dr. Roje, na čelu, dovolj plodonosnega dela, zahtevajočega po jedni strani moči vseh teh gospodov, a na strani obetajočega toli lepega sadu in vspehov za slovenski narod na Goriškem?!

In »Trgovsko podporno društvo«?! Za to društvo je sedaj veliko vneme mej trgovskim in obrtnim stanom na Goriškem. Ali to društvo — s takim delavnim človekom, kakor je brez vsacega dvoma dr. Tuma, in s takim agilnim človekom in peresnikom kakor je Andrej Gabršček — ne bi moglo kar kreniti naravnost proti svojemu cilju, zbuditi stanovski ponos trgovcev in obrtnikov, združiti v svoji sredi vse te moči in po takem združenju — **izvojevati Slovencev večino v trgovski in obrtni zbornici goriški in dosledno tudi v deželnem zboru?!**

Gospoda na obeh straneh — razmišljajte! Ako vam strankarska strast in osebna mrznja nisti zatamnili ljubezni do naroda in usmiljenja do svoje krvi, potem morate priti do zaključka: lahko pridemo do sprave in moramo priti, ker jo razmere zahtevajo, ker jo zahteva življenjska korist naroda!

na sikstinsko madono. Ta pogled — ta pogled. — Ali vstajajo zopet čari iz davnih, davnih, pozabljenih časov? . . . Polotila se ga je neumevna omotica. Oh, ako bi se sedaj nasmejaj, storil bi do broto, ki bi bila več vredna od vseh teorij. Hotel se je po sili nasmejati — mesto smehljaja na obrazu se mu je prikazala solza v očeh.

Tonka je opazila ves boj Savičeve duše in tudi njegov izid. Seveda ni umela vsega, a slutila je, da mora biti v tem sreč nekaj težkega, nekaj silno silno važnega.

— Kaj Vam je, za Boga, gospod profesor, kaj Vam je? Ah, kaj sem zopet storila? Sem-li Vas užalila?

A hitro se je spomnila, da se človeku, ki trpi, ne sme govoriti v tonu usmiljenja. Spremenila je torej svoj glas.

— No, jaz sem neumna goska. Vidite, take smo. Menda leži to v naši naravi. Prosim Vas, oštejte me . . .

Obmolknila je, ker je opazila, da govori v zrak. On menda ni niti slišal njenih besed. Prvi solzi je sledila druga in sedaj je jokal, jokal in ihtel. Ona pa ni več vedela, kaj naj pravi. Mučila se je, da bi našla pravo besedo, a nobene ni našla. (Pride še.)

Ni za uspešno delovanje političnega društva »Sloga«, ni za plodonosno delovanje »Trgovskega obrtnega društva« ni prav čisto potrebno tisto — ostudno zmerjanje in obkladanje z različni priimki v »Soči« in v »Gorici«. Ne! Ako vodilni gospodje obeh strank res dobro mislijo z svojim ljudstvom, morajo poskrbeti za to, da se po redakcijah listov ublažijo duhovi in pisava! Koliko preveč razburljivih besed se je že napisalo!! Če gospodje resno mislijo na korist volileev, katere zastopajo, če res sočustvujejo se svojim narodom, potem bi morali dr. Gregorčič in prof. Berbuč, kakor zastopnika kmečkega ljudstva, in dr. Roje, kakor zastopnik veleposestva pahnuti od sebe vsakogar, ki živi in diha le ob opravljanju nasprotno politične stranke, ter se lotiti tistega dela, ki so jim je odkazali volilei!

Dr. Tuma pa naj opusti tisto brezvspešno ustanovljanje zavarovalnic za govejo živino in naj se raje loti dela za korist trgovskega in obrtnega stanu! Saj on je zastopnik trgov in obrtnega središča na Goriškem!

Tako spravo bi jaz svetoval gospodom, spravo, ki bi pomenjala deljenje narodnega dela. Tu se zlagam z »Gorskim razmišljevalcem«. Pustite torej razdor, o gospodje, in na delo! In jaz bi rekel celo, da je ta nesrečni razdor največ zakrivila brezdelica, oziroma pre malo briganja od strani volileev za delovanje in postopanje izvoljenih poslancev.

Javni shod

političnega društva »Edinost« v Rojauu

dne 12. novembra 1899.

(Dalje.)

Občinska uprava v Trstu.

Dr. Rybář je zaključil svoj govor:

Pa še pravijo tržaška gospoda: Saj mi skrbimo še bolj za vas Slovence, nego Vaši poslanci. Mi pa smo videli, da se denar, ki teče tudi iz naših žepov troši v vse druge svrhe, ne pa za potrebščine tržaške okolice.

Ali bodimo pravični! Nekaj so vendar napravili za dovoljene jim milijone, nekaj jako važnega: svojo gardo so oblekli v nove uniforme! (Homeričen smeh). To je bilo res potrebno. (Ponovna veselost). Dosedaj ti gardisti namreč še niso izgledali kakor »slavni« generali, ki so bežali v Afriki... (Veselost) kakor oficirji laške kavalarije. Tudi pred magistrat so postavili stražo, da čuva tamkaj z golo sabljo v desnici — milijone. Namestništvo sedaj nima več straže. To so izkoristili gospoda, pa so postavili svojo stražo pred magistrat, češ, da se bo videlo, da sedaj v Trstu ne stojé na straži avstrijski vojaki, ampak italijanski oficirji. (Klic: In namestništvo gleda mirno vse to!)

Da, slavna vlada gleda mirno. (Veselost). A v drugem slučaju postopa vse drugače. Pred nekaj meseci je občina Pazinska predručala uniforme svojih občinskih stražarjev. Dala je napraviti obleko, ki je nekoliko podobna narodni noši na Hrvatskem, t. j. surke in kape s peresi. Hrvati na Hrvatskem in Pazinci živijo siceer, kakor se mi zdi, še pod istim cesarjem. A vladi se je zdelo narodna noša hrvatska strašansko velik greh: za to je prepovedala nositi tisto obleko, ker bi ista žalila par priseljenih iredentarev, živčih v Pazinu. Ko pa so pri nas občinsko stražo oblekli v čisto

italijanske uniforme, se ni nihče oglasil — niti eksekutivna g. namestnik ne. To ni žalilo niti avstrijskih čutov našega namestnika (Glas: Stanuje zunaj mesta, pa ne vidi! — Veselost). Drugače je seveda z hrvatsko narodno nošo. In vendar, čem ne vara spomin, pravi zgodovina, da so Italijani vedno bili sovražniki Avstrije, a Hrvatje so bili tisti, ki so ponovno rešili to državo s svojo krvjo in z svojim junaštvom. (Frenetični živio-klici — Klic: L. 1848, 1866.) A sedaj je velika pregreha nositi obleko, ki je podobna narodni noši teh Hrvatov!

S tem, kakor je naša občinska uprava postopala glede uniformiranja svoje straže, je že pokazala, kakega mišljenja so ti gospodje. S tem mi je dan nekak prehod k drugemu delu mojega govora, v katerem vam spregovorim nekoliko o političnem delovanju sploh našega mestnega sveta, oziroma deželnega zbora.

Načelom, katera vodijo politiko mestne gospode, so ostali tudi zvesti, ko je šlo za to, da se pri dveh cerkvah v okolici napravijo poslopja za duhovnike. Po vrsti so se poslanci večine vzdigali takrat in so rekli, da ne treba trošiti toliko denarja v ta namen, ker — ti župniki delajo za Slovence. (Veselost) Za Boga, ti duhovniki živijo vendar med slovenskim ljudstvom, in da ne bi smeli delati za to ljudstvo!

Seveda, Vi tukaj v Rojanu imate v tem oziru nekako drugačne razmere. V vas je dolžnost župnika, da skrbi v prvi vrsti za — magistrat. (Raznovrstni vskliki).

Jaz pa mislim, da dober dušni pastir mora čutiti za narod, med katerim živi, in delati zanj. (Tako je!)

Torej, za dve župnišči je bilo predlagano 30.000 gld. A poslanci večine so rekli, da je 15.000 gld. zadosti. In ko jih je opozoril sam ravnatelj tehničnega urada, da to je premalo, ker je edino župnišče pri sv. Križu stalo čez 9000 gld., ni pomagalo niti to. Rekli so: nam je vse jedno!

In ko je šlo za to, da bi v Barkovljah razširili cerkev, so rekli: Tega pa ne. Saj Boga se lahko moli tudi pod milim nebom. Mi bi pa jih vprašali lahko: zakaj pa skrbe za cerkve v mestu in zakaj se tam ne postavijo na veliki trg ter ne molijo pod milim nebom?! (Veselost. Klic: Oni ne poznajo Boga).

Cerkev v Barkovljah n. pr. je dan danes res mnogo premajhna. A liberalcem, ki ne znajo nič za vero ne za Boga, se zdi širjenje cerkva popolnoma nepotrebno. Niti v to niso imeli časa, da bi poslušali, ko je bil govor o tem predmetu. Zbežali so iz dvoranice.

A kedar jim iz Pirana prihajajo kake čestitke, naperjene proti škofu in duhovščini, takrat pa imajo časa dovolj, takrat so vsi na svojem mestu, celó galerije so polne. Takrat se zanimajo za cerkvene stvari. Le kedar gre za potrebe okoličanov, le tedaj nimajo časa. (Vsestransko pritrdjevanje.)

V najlepši luči pa se je pokazalo politično prepričanje mestne gospode o neki drugi priliki. Pred dvema letoma je namreč vaš poslanec, gosp. Dollenz, predlagal, naj bi v proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja — neko ulico krstili: «corso Francesco Giuseppe». Takrat so sklenili, da je to stvar izročiti posebnemu odseku, ki naj se posvetuje o njej. Dobro, to bi naj še bilo. A ko je lanskega leta, o priliki petdesetletnice, stavljal isti poslanec zopet predlog, naj vendar že enkrat rešijo to stvar — kajti posvetovali so se menda dovolj dolgo — je ustal «magnifico» g. župan ter je zavrnil ga. Dollenza, češ, da bi bilo veliko razžaljenje za mestni svet, če bi ta sklenil nekaj, česar ni sklenila delegacija, da se o stvari še ne more sklepati, ampak da se morajo še naprej posvetovati. In to posvetovanje traja — še danes! (Veselost).

Najbolj čudno pa je bilo o tej priliki to, da so na namestništvu zamerili gu. Dollenzu, ker je s svojim predlogom dregnil v italijanski — patrijotizem ter da se je predznil v mestnem svetu spregovoriti ime Njegovega Veličanstva. (Frenetično ploskanje).

Ko pa je nedavno temu »slavni« general Garibaldi (ne vem sicer, če je res tako »slaven«, pa pravijo tako; ne vem tudi, če je general, pa tudi to pravijo o njem) (Veselost.), ko je torej »slavni« general prišel v Trst, ga ni pozdravljala samo tržaška mularija, ampak sam g. župan ga je svečano sprejel v mestni zbornici in general je iz-

razil svoje zadovoljstvo, da je videl tisto slavno zbornico, kjer se tako junaški borijo za italijanstvo te zemlje. (Vsklikanje.)

Takrat niso dali kakšni komisiji v pretresovanje, ali bi bilo res dobro, da g. župan sprejme »slavnega« generala, ampak župan je vedel sam, da bodo gospoda mestni očetje popolnoma zadovoljni s tem, kar sam ukrene. In takrat ni bilo nobene zamere na namestništvu, kakor je bilo, ko je g. Dollenz v zbornici imenoval Njegovo Veličanstvo cesarja!

Iz tega vidimo, kakega mišljenja je naša mestna uprava in kaj namerjajo gospoda.

Če mi beležimo take dogodke, nam očitajo, da smo špijoni, da Italijane denunciramo slavni vladi. Temu ni tako. Če je slavna vlada zadovoljna z načinom, kakor se stvari razvijajo takaj, mi smo tudi zadovoljni. Njena škoda bo, ako se danes ali jutri kaj zgodi. Mi niti ne zamerimo Italijanom, da kažejo o vsaki priliki toliko ljubezen za svoje brate onkraj luže. Če si želijo priti pod Italijo, če hočejo jesti suho polento (Ploskanje), mi nimamo ničesar proti temu. Naj le poskusijo, kaj se pravi plačevati tolike davke, kakor jih plačujejo njih »odrešeni« bratje.

Naša krivda ne bo, če se danes ali jutri zgodi s Trstom kaj takšnega, kakor se je zgodilo z Benetkami in Lombardijo. Ampak tega ne moremo trpeti, da nam vlada očita, da smo mi še bolj nevarni Avstriji, kakor naši ljubi italijanski sosedi. (Viharno odobravanje.)

Mi smo se o vsaki priložnosti pokazali, da smo še preveč zvesti Avstriji. Slavna vlada nima pravice, da nam pravi: Mi moramo podpirati Italijane, kajti vi ste še hujski.

Kdo je branil naše obrežje leta 1866? Okoličanski bataljon. Meščani pa so zbežali v Italijo. Neki tak begunec, Imbriagani, (Hrupna veselost.), ali kakor mu je že ime, jim je tam sedaj nekak voditelj. (Smeh.)

S takimi očitaji nam torej vlada ne sme priti. Na tak način se ne damo žaliti. (Frenetično ploskanje.)

Ako pa pojdejo stvari tako naprej, kakor se godi sedaj, pa se že lahko zgodi, da o priložnosti bomo tudi mi Slovenci manje vneti za svoje — stare tradicije. (Splošno pritrdjevanje.)

Politični pregled.

TRST 20. novembra 1899.

K položaju. Politični položaj ni bil že dolgo tako kritičen in zamotan kakor je sedaj, niti tedaj ni bilo tako hudo, ko je vibrala najhuja nemška obstrukcija. Parlament res takrat ni deloval, na polju zakonodaje je bila res popolna stagnacija, odnošaji v parlamentu so bili popolnoma posurovljeni, vendar pa je bilo parlamentarno načelo obvarovano vsaj v toliko, da smo imeli večino in vlado, ki se sicer niste identifikirali jedna z drugo, ki pa sti v najhujih bojih vendar šli na roko jedna drugi. Sedaj pa imamo to kričečo anomalijo, da imamo vlado in večino, ki sti v odkriti vojni mej seboj: imamo vlado, ki zaničevalno prezira večino, in imamo večino, ki odreka vladi — denar, da poslednja ne more vršiti obveznosti te polovice države. Imamo vlado, ki se hoče opirati le na manjšino, a imamo večino, ki sili vlado na parlamentarno reševanje vprašanj — v prvi vrsti nagodbe z Ogersko — a imamo zopet vlado, ki ne more v parlamentarno areni, ker ve, da nima večine, a brez večine ni parlamentarnega razpravljanja in reševanja stvari. V tem prav se izraža vsa zmedenost situacije, kakor je je ustvarilo nesrečno ministerstvo Claryjevo, da je v 6 tednih že dvakrat zaprosilo krošo za pomoč.

Da, sedaj zopet. Ali v isti hip, ko staga. Kathrein in Javorski došla iz dvorne palače v Budimpešti, se je uvrhovatila nova potezkoča: pogajanja obeh kvotnih deputacij so se definitivno razbila. In diferencija je znašala samo borih 300.000 gld. Kaj je ta svota v proračunu kakoršnjega ima Ogersko? Ali Madjarom je lahko biti trdim tudi v bagatelah, ko vedo, da imajo proti sebi parlament kakoršen je avstrijski, prečuden parlament, v katerem je večina proganjena od vlade in kjer imamo vlado, ki je brez moči, ker nima parlamenta za seboj.

To je tisto, kar smo hoteli reči gori: nesrečno ministerstvo Claryjevo je navstalo po volji manj-

šine in je torej prisiljeno spolnjevat voljo manjšine! Tako stanje je nenaravno in mora dovajati do komplikacij. Kar se dostaje kvote, pač je ni več druge poti, nego da zopet krona poskoči vmes in da ona določi obojestranske prispevke za ukupne potrebe za dobo jednega leta. Sodijo, da se krona bržkone odloči za zadnjo ponudbo kvotne deputacije ogerske, torej za 34,25% od ogerske in 65,75% od avstrijske strani.

Torej ovire na vseh straneh. Auf dem Dache sitzt ein Greis — in ta starček je ministerstvo Claryjevo. Gori na slemenu čepi in si ne ve pomagati, na nobeno stran. Čepi in — grozi! Da, to ministerstvo grozi. In sicer ima dve grožnji. Jedna je ta, da razpusti državni zbor, druga pa ta, da za njim bi prišel le kakov general ostrih zob, ki bi neusmiljeno vladal s § 14.

Na prvo grožnjo že odgovarja »Politik«, da se je — Claryjeve grožnje namreč — nikdo ne boji. Ako bi kdo izišel decimiran iz volilnega boja, bi bili to nemški liberalci. Zlomila bi se torej prav tista veja, na katero je splezal grof Clary, in na kateri sedi in s katero pada! Druga grožnja s § 14. pa ne bi bila iz nobenih ust tako čudna, kakor prav iz Claryjevih. Prišel je, da odpravi vladanje s § 14, a jedini uspeh njegovega dela naj bi bil poojstreni § 14. Ali ni grof Clary povedal s tem, da je njegovo ministerstvo prav brez potrebe prišlo, saj § 14. je pel že pred njim?! Ali je grof Clary mogel huje ironizirati sebe in svoj kabinet, nego je storil to s to drugo grožnjo?!

Protestno gibanje proti odpravi jezikovnih naredeb plove po deželah čeških z nezmanjšano silo. Lahko se reče, da je to gibanje splošno. Včeraj so bili protestni shodi po vseh večjih mestih, kjer imajo okrajne zastope. Shodi, katerih so se udeležili načelnih okrajnih zastopov, člani istih, županje, so bili sijajne manifestacije. Lahko je reči, da grof Clary ima proti sebi ves narod češki. V ožgled takemu mogočnemu gibanju najnaprednejšega naroda v Avstriji — kako pritikava je grožnja grofa Claryja z razpuščenjem državnega zbora!

Ruski »Svět« o dogodkih na kontrolnih shodih v Avstriji. »Svět« trdi, da tisti nemški »hier« nikakor nima take važnosti, kolikor jo je dobil vsled nemškega hujskanja. Tudi popred, sosebno na Ogerskem, se je pogosto dogajalo, da so rezervisti v narodnem jeziku odgovarjali. Nikdo pa ni temu prisojal kake večje važnosti. Častniki so se zadovoljevali s posvarilom, da pravilni odgovor je »hier«. Čehi so začeli demonstrativno odgovarjati z »zde« še le potem, ko so Nemci zapričeli strasten boj proti enakopravnosti jezikov na Češkem. S prvega je bilo le posamičnih slučajev in častniki so, kakor poprej, le karali. Takrat je ministerstvo — vsled pritiska od nemške strani — te častnike kaznovalo radi nezadostne strogosti in general Krieghammer je zapovedal, da je odslej vsaki taki slučaj kaznovati z zaporom. Še le s tem so češki odgovori zadobili političko važnost. Tako so postulatli pangermanov tudi v vojni upravi napravili zmešnjavo. Vse težke žrtve, ki jih jim vladni krogi dunajski doprinašajo, pretresajo le stabilnost habsburške monarhije, ne da bi mogli Nemcem jamčiti konečno zmago.

Domače vesti.

Odprt grob. V Rojanu je umrl minolo noč častitljiv mož, glavar mnogoštevilne, občesposlovane rodbine, gospod Mihael Venutti. Pokojnik je dosegel visoko dobo 77 let. Počivaj v miru! Vsej rodbini pa naše sozljje!

Pogreb — združen z sveto mašo — bo v sredo predpoludne ob 9. uri.

Čitateljem. Jutri bomo imeli v Trstu velik Marijin praznik. »Edinost« torej jutri ne izide. Gg. naročnikom v odškodnino smo tej številki pridejali današnje zjutranje izdanje.

Srečno naprej! Pišejo nam: Krasno jesensko vreme je izvabilo tudi mene iz mestnega zatišja in napotil sem se minolo nedeljo v prijazni Škedenj. Pot me je zapeljala seveda sledujoč tudi k čašici izborne kapljice. Po naključju sem prišel v gostilno, kjer so škedenjski tamburaši imeli prijateljski sestanek in zabavo. Brzo sem pohitel po stopnjicah v dvoranico, da bom tudi jaz deležen tega užitka.

In glej! — Ob dolgem omizju je bil razvrščen lep zbor tamburašev in tamburašic; a kar je bilo ostalega prostora, bilo je zasedeno vse do zadnjega kotička. Posebno mnogo je bilo tudi mestnega laškega občinstva, mej njimi več gospode. Vse je bilo radovedno. A ko je odzvenela prva pesem, ni bilo ploskanju ne konca ne kraja. Tuje občinstvo je bilo kar presenečeno; povpraševali so, odkod da so tamburaši, in skoraj niso hoteli verjeti, da bi se zamogel Škedenj ponášati s kako tako stvarjo. Kar zamaknili so se v zbor in mnogi se kar niso mogli ločiti od gostilne. Zbor je zavrnel še več točk ob burni pohvali občinstva. Povpraševali so potem, da-li bodo sploh še kdaj svirali? In zatrjali so, da niso mislili nikdar, da bi domačini zamogli prirediti kaj takega. Saj so se pa tudi lahko čudili. Tako preciznega igranja tamburašev se ne čuje vsikdar. Čast vrlému vodji, a tudi vsému zboru!

Sedaj pa še nekaj. — Tamburaši in tamburašice škedenjske so lahko ponosni na utis, ki so ga napravili na tuje občinstvo. Tako naj bi se tudi drugod po okolici zbirali tamburaški in pevski zbori ob nedeljah v prijateljske sestanke, saj se s tem utrjuje vez vsega zboru, oživlja zavest narodna, a ob enem pa tudi kažemo tujcu, kaj da znamo mi. Tako bi omajali steber onih zagriženih nasprotnikov, ki dan na dan ščuvajo proti nam in blatijo naš rod in omajali bi tudi predodke proti nam mej dobrim delom laškega občinstva! Misel, ki si jo je izbral tamburaški zbor v Škedenju, je dobra. A čast onemu narodnemu buditelju, ki jo je izprožil. Morda bo tudi ljudij, tesnosrčnih, ki bodo oporekali temu, češ: bolje je, da smo sami za-se. Ne! Med svet, naprej, in bodi si tudi pred oči tujca! Pokažimo, da smo tu in da se ne strašimo nikogar!

Ti, vrlí tamburaški zbor le nadaljuj zapričeto delo! Ne glej ne na desno ne na levo, ampak tvoje geslo naj bo:

»Srčno naprej!« —r.

Tako treba! Pišejo nam: Minolo nedeljo sta šla dva vrla okoličana G. kupovat nekaj izvršene obleke za otroke. Ker pri naših trgovcih nista dobila, česar sta želela, sta se podala (da-si nerada) v neko židovsko trgovino na Corsu. Mož je zahteval, naj mu pokažejo to in to blago, ali 5—6 tam službujočih oseb niso umeli — slovenski!

Potem so poskusili z nemščino, seveda brez uspeha, kajti naš okoličan je sklenil kupiti le tedaj, ako mu postrežejo v slovenskem jeziku! Židje so poskusili srečo z spremiljevalko našega moža, ki je bila žena g. G., toda z istim uspehom, kakor prej! Ko so se prepričali, da se ne da nič doseči, je rekel jeden starejših uslužbencev: »Orpo, che duris (To so vam trdi!), na kar sta oba naša navzoča krepko reagirala ter sta povedala čifutu, da ona dva sta prava Tržačana slovenske narodnosti in da vršita le svojo dolžnost, ako se o nakupovanju poslužujeta svojega slovenskega jezika, ki je ob enem deželni jezik v Trstu. In trgovci in njih služabništvo bi morali dobro vedeti to in uvaževati! Morete si misliti, kako debelo so gledali iznenadjeni lahončki, videči, da so sami bolj trdi, nego naša človeka, ki govorita deželna jezika! Čudom so se čudili in molčali so vsi, razun enega, ki se je osokolil in rekel: »Znajo laški, pa govoriti nočejo!«

Tako, dragi meščani in okoličani, tako bi morali postopati mi vsi! Najprej bi morali gledati, da kupujemo pri naših, in ako to ni mogoče iz tega ali drugega razloga, pa bi morali tudi pri tujcu dosledno govoriti svoj lep in za nas baš tako sladki slovenski jezik — kakor je našim nasprotnikom sladak njihov jezik! Ako pa nočejo ali ne znajo, pa pojdemo ven in poiščimo vsaj takih, ki znajo, kakor sta to storila tudi tu omenjena naša vrla okoličana! Nekdo.

»Ruski kružok« v Trstu. Kakor čujemo, se med našim meščanstvom dela na to, da ustanové takov klub, ki je za nekatere ljudi baje grozna prikazen! Le resno na delo! Želeti bi bilo, da bi ljubljanski listi objavili pravila, na katerih se tam ustanavlja tak »kružok«, ker bi se tako stvar olajšala.

Vabilo na domačo veselico. katero priredi tržaška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda jutri dne 21. t. m. v slovanski čitalnici, v ulici S. Francesco št. 2, ob 5. uri pop. in sicer na korist »božičnice«. Vspored: 1. * * * »Oče naš«, petje,

zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda, šestroglasen mešani zbor. 2. Jos. Fleißmann: »Triglava«, petje, zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda, šestroglasen mešani zbor. 3. Igra: »Dva gospoda in jeden sluga, uprizore diletantje iz sv. Marijo Mag. sp. Ustopnina 20 nvč. sedeži 10 nvč. Radodarnosti se ne stavijo meje. Na obilno udeležbo vabi uljudno Odbor.

Pogreb barona Schmidt-Zabierowa, bivšega dež. predsednika na Koroskem, se je vršil v Opatiji dne 18. t. m. V imenu dežele Koroske je došel na pogreb deželni glavar Zeno Goëss. Dalje je dospela deputacija političkih uradnikov. Iz Trsta je došel namestnik grof Goëss. Za politično misljenje pokojnikovo je značilno, da so državni poslanci koroski in deželni odbor doposlali sožaljne brzojavke.

Ni več nevarnosti. V »Wiener Abendpost« čitamo: Tudi v zadnjih 24 urah se ni v Trstu pojavil noben sumljiv slučaj. Ker se torej v 14 dneh po onem slučaju s pomorščakom turškega parnika ni pripetil noben nov sumljiv slučaj okuženja in ker je torej nehala nevarnost okuženja, se boletini o zdravju v Trstu ne bodo več objavljali. To bodi v pomirjenje zlasti onim, ki so čuli in morda tudi verjeli govorice, ki se je bila razširila po mestu, da je tudi zdravnik Xidias, ki je zdravil onega pomorščaka s turškega parnika, zbolel za kugo.

Z naših pošt. Iz Plavij pri Koprnu nam pišejo: Neverjetno, ali resnično je. Da, zgodilo se je, da je pismo od Trsta preko Žavljah v Plavje rabilo celih 70 dnij. Zalepka je bila oddana v Trstu dne 17. avgusta 1899, a sprejeta v Žavljah dne 1. novembra. Pošta v Žavljah služi namreč za Plavje, Škofije in Hrib, za kakih 2000 duš — Slovencev. Vendar uradujejo le laški. Posebno nam Plavcem se godi krivica, ker imamo sleherni dan opravka na rečni pošti. Dotična gospica vprašuje namreč: Cosa e questa »Kmetijska družba«, e questo »Društvo strazza« („Straža“)?! Mi moramo znati, kaj je na pošti, uradnica pa ne ve, kaj ima v uradu.

Prosimo torej slavno poštno ravnateljstvo, naj nam na pošto v Žavljah pošlje osebo, ki bo umela govoriti z nami in bo znala čitati naše naslove. Mi vsaj sodimo tako, da so uradniki za ljudstvo in ne ljudstvo za uradnike.

Razglas. Od e. kr. poštne in brzojavnega ravnateljstva smo prejeli:

V zmislu naredbe e. kr. trgovinskega ministertva od 3. januarja t. l. št. 70150 ex 1898 (Pošt. in brz. naredbenik št. 7 ex 1899.) so se po posebnem, e. kr. poštne in brzojavnemu ravnateljstvu pridelenem odseku uradno odprle one nevročljive pošne pošiljatve, katere so prejemni poštni uradi predložili tekom meseca oktobra t. l.

Tem povodom se ni moglo izvedeti, kdo je oddal na pošto v priloženem zapisniku navedene, priporočene ali vrednosti obsezajoče pošiljatve.

Dotični oddajaleci, ki želé, da se jim ta pisma vrnejo, so s tem vabljeni, da dokažejo svojo lastninsko pravico do njih potom dotičnega poštne urada, ali pa neposredno na podpisnem e. kr. poštne in brzojavnem ravnateljstvu.

V slučaju, da tekom onega leta nikdo ne dokaže lastninske pravice do teh pošiljatev, se njihova vsebina, v kolikor je prikladna v to, proda na javni dražbi ter se izkupljeni, v pismih eventualno najdeni in k poštne nakaznicam spadajoči zneski zaračunajo na korist poštnega ernja. Vsebinska ostalih pošiljatev se pa uniči.

V Trstu so bila oddana na pošto nevročljive pošiljatve z nastopnimi naslovi: Rella Marij, St. Veit a) Glan, Bracht Ana, Cairo, Bracht Ana, Cairo, Ventura Dragotin, Monza, Hansu Aleks, Beč, Denipote Julija, Buenos-Aires, Fossa Jožef, Inomost, Leokadija F. Pereira, Rio de Janeiro, Morandini Anton, Battum, Udovic Alojz Gimin, Nigris Katerina, Villa Santina 2 blagajnična lista, 6 lir ital., Černe Stanislav, Buenos Aires, Mima de Covacich-Grigono, Trst, Sozdih Rafal, Presburg, Derndiel Jožef, Gudossella, Ventura Dragotin, Monza, Viezzoli John, New York, Fossa Jožef, Inomost, Vidrieh Silvester, San Paolo, Bianchi Agata, Menaggio, Bianchi Agata, Menaggio, Bianchi Agata, Menaggio, Urshitz Jožef, Beč, Andrieh Ivan, Buenos Aires, Božič Jurij, Buzet, Müller Adolf, Pulj, Cozzi Alojz, Cardiff.

v Pulju: Kreuzinger Teodor, Beč, Rota Henrik, Trst, Kovaz Ivan, Zara, Lövy Lajos, Maros

Szlatina, Lucieh Tereza, Buenos-Ayres, M. Z. poste-restante, Venecija 1 blagajnični list 2 lir ital., G. Röttinger, Sarajevo;

v Opatiji: D. Schröder, Ljubljana, Fran Makszim de Bedchaza, Bad Gastein;

V Gorici: Pasolo Paskval, Augsburg, Zitta Berta, Beč;

v Voloskem: Vičič Jožef, Eler;

v Kanalu: Medvešek Franko, Ferlach;

v Tolminu: Kavčič Mahael, Sarajevo, Kavčič Miha, Sarajevo;

v Ljubljani: Graf Olivier, Pulj, Faidiga Nzee, Morautseh, Fister Elisabet, Petau, Bastijančič Cilika, Zagreb, Kozek Matej, Kansascity;

v Kočevju: Schmel Matej, Brvoklyn;

v Kamniku: Hribar Bolantin, Neudorf;

v Novem Mestu: Juric Marko, Cicago;

v Trebelnem: Smit Matije, Kansascity;

v Domžalah: Stele Janez, Reifnitz;

na Razdrtem: Vadnov Martin, St. Paolo (Brasil.)

Pes je ugriznil v soboto popoldne 19-letnega Viljema Raguseo iz ulice Solitario št. 12 v levo nogo. Na zdravniški postaji so ranjenceu podelili nujno pomoč.

Skrivnostna rana. V soboto večer so našli na javni cesti 26-letnega Ernesta Jakulina iz ulice Rena št. 2, ranjenega, z globoko urezino v trebuhu. Rešilna postaja ga je spravila v bolnišnico. Ranjence noče povedati, kdo ga je ranil.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 22. novembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ul. Pasquale Besenghi št. 10, hišna oprava; v ulici Piccolomini št. 4, hišna oprava; v ulici dei Bachi št. 4, hišna oprava; v ulici del Pesce št. 5, hišna oprava, miza in steklenice.

Mili moj!

Opozarjaš me na št. 263. »Slov. Naroda« od 16. hitečega meseca in me barša, da li sem čital stavek »Hvala Bogu«?

Hm, ni slabo; poslali so klicárja, da mi napove boj — in boj mora biti za dragoceno samoevetno kamenje, za bogate livade, za krasna polja... za puhlo repo, za plitvo juho je boj nepotreben... Ti veš dobro, da mi je bil in mi je še zmerom učiteljem v prvi vrsti priprosti naš narod in dobra slovanska knjiga; na velikem gimnaziju sem imel za slovenski in grški jezik učiteljem moža, kakoršnega ljubljanske šole za Metelka sém več niso imele, — za ocenjevanje sploh pa mi je bil učiteljem Frau Levstik — samonk; žal, da tega mojstra nisem dosegel, ostal sem pohlevniši... Kolikor se tiče puhle repice ter plitve juhice, ki mi ju očita bojaželjni klicár, prepuščam sodbo drugim razsodnim možem; v tako očitjanje menda ni (Dalje na četrti strani.)

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario žtev. 2.

(šolsko poslojpe).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti postavijo se na brod ali železnico, brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljema Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

upravičen on sam, ki je v stavek »Hvala Bogu«, tako majhen, vtepel deset jezikovnih kozlov...

Sicer bi bilo pa res najpametneje, da se g. prof. Levce sam nad-se spravi in sam sebe dobro pobije; čim bolj korenito to stori, tem večje veselje bo nam vsem in slovenski rod mu bo zahvalen.

Ali seda pa — pred Filipe! Daleč je.
Milivoj Ivanov.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 20. Danes je vsprejel cesar tudi predsednika zbornice poslancev dra. Fuehsa in češkega veleposestnika grofa Palfy-a. Ni dvoma, da so te avdijske v zvezi s političnim položajem, oziroma s težavami, ki so na potu parlamentarnemu razpravljanju o važnih vprašanjih, katere je rešiti.

Dunaj 19. Predsednik v ministerskem svetu, grof Clary, je bil danes popoldne vsprejet od cesarja v privatni avdijski.

Dunaj 20. Včeraj je cesar vsprejel ministra za vnanje stvari, grofa Goluchowskega v avdijski, ki je trajala jedno uro. — Danes pa je cesar v prejel predsedstvo gosposke zbornice.

Dunaj 20. Izvrševalni odbor desnice je imel danes predpoludne sejo.

Vojna v južni Afriki.

London 19. »Daily Mail« javlja iz Laurenzo Marquez dne 18. t. m.: Tu sem došla poročila pravijo, da 10.000 Boercev pričakuje prihod generala Bullerja. General Joubert in Bost sta na potu z močnimi oddelki, da zaustavita Bullerja. Pričakujeta, da med Colenso in Estcourtom naletita na Bullerja.

London 19. Boerci so dne 13. t. m. zasedli Allwalnorth, dne 14. Burgersdorf in 18. Colesberg in so v proglasili to ozemlje kakor last države Oranž.

Durban 18. Brzjavka lista »Times of Natal« javlja iz Ladysmitha, da so Boerci dne 9. t. m. uprizorili splošen napad, da so bili odbiti, pa so se zopet zbrali in so vnovič napadli. Slednjič so bili odbiti na vseh straneh. Zgube Boercev znašajo 700—800 mož.

London 19. Reuterjeva pisarna javlja iz Estcourta: Danes zjutraj so Boerci nenadoma naskočili Estcourt, toda bili so zavrženi. Boerci so imeli na okolo stoječih gričih več dobro nastavljenih topov, ali dobro streljanje angleških pomorščakov je napravilo zmešajavo mej ujimi, tako, da so hitro umaknili svoje topove.

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v manufakturni, specerijski in galanterijskih stroki, več slovenskega in nemškega in deloma hrvatskega jezika, spreten prodajalec, želi vstopiti v kako trgovino kje na Primorskem ali v Istri. Naslov pové iz prijaznosti upavništvo tega lista.

Gostilna Andemo de Franz Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popoldne. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

PRSNI PRAH (prah za izvožčke)

(ne kašlja).
najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, zaslišanju, nahodu in drugim katarličnim afekcijam.
Škatljica z navodilom po 30 nov. Dviba se jedino v lekarni PRAXMARER, „Pri dveh zamorcih“ občinska palača, Trst.
Zunanje naročbe izvršujejo se obratno pošto.

Proda se

2301 seženj orane zemlje na Proseku. —
Povprašati na upravništvu našega lista.

Zalosti potrtim sreem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanceem, da je naš preljubi oče, brat in stari oče, gospod

Mihael Venutti

danes ob 1. uri popoldne, po kratki bolezni, previden z sv. zakramenti za mirajoče in v 77. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo z sv. mašo v sredo predpoludne ob 9. uri, iz hiše žalosti št. 258. v Rojanu (pri dvanajstih mrvah).

V Rojan, 21. novembra 1899.

Žalujoča rodbina.

Assicurazioni generali V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavica in rezerva dne 31. decembra 1893. glid. 58,071.673-84
Premije za poterjati v naslednjih letih 30,541.700-64
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894. 169,929.625-03
Plačana povračila:
a) v letu 1894. 9,737.614-48
b) od začetka društva do 31. decembra 1894. 292,401.706-51
Letni računi, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastnej hiši.

NOVA DROGERIJA DRAGOTIN-A JENULL

v TRSTU, Via Geppa vogal Via Carradori 6.

je preskrbljena z vsem v to stroko spadajočim blagom. Priporočam zlasti vse predmete za čiščenje, barvanje in zboljšanje vina. Specialiteta v zdravilih za govejo živino, konje, prešiče itd., razkužilo proti bubonični kugi, razkužljiva mila in razkužljivi prah za oblažiti zrak v vodnikih, straniščah, jamah itd.

Vse po nizkih cenah

Ozira se na svoje 26-letno službovanje v drogerijah v ulici Ghega in Benvenuto ter obljubuje točno in pošteno postrežbo se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Spoštovanjem

Dragotin Jenull.

Šivalnih strojev tovarniška zaloga Ivana Jax-a

v Ljubljani

Dunajska cesta 13.

priporoča svoje pri-
poznano najboljšje

šivalne stroje

za domačo porabo
in obrtniške
potrebe

Cenilniki
zastonj
in franko

Zaloga vina F. PETEČ

TRST. - Via delle Pošte št. 10.

Istrska in dalmatinska vina iz najslovečih kleti. Cene brez konkurence, blago pristno in najboljšje kakovosti. Istrsko novo fino 30, boljše 32. Dalmatinsko fino 30, Opollo novo fino 32 v vsakej množini v sodčkah in buteljkah od litra naprej franko na dom na katerikoli kraj mesta. Izven mesta franko užitniškega davka. Naročbe v zalogi ali s pošto dopisnico.

Prva kranjska tovarna

testenin

Žnideršič & Valenčič

v Ilir. Bistrici

priporoča svoje priznane **izborne testenine**, kot **makarone, fideline** in **različne vloge za na juho** v različnih kakovostih.

Prvi sijajni uspeh najinih izdelkov je ta, da se ni v našem okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najinih v teku enega meseca, kar jih izdelujeva.

Spoštovane gospodinje, sezite po teh pristno domačih testeninah, katere pri nas sedaj še oni se slastjo zavživajo, ki dosedaj niso hoteli vedeti o njih, kajti najine testenine so bolj okusne, tečne in redilne kakor vsake druge in gotova sva, da se morajo vsakemu priljubiti, kdor jih le pokusi.

Dobè se v vseh prodajalnicah jestvin ali povsem zanesljive so le one, ki se prodajajo v zavojih po 1/2 kg. z najino firmo.

Trgovcem pošiljava cenik zastonj in franko.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika vrazpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in sreč. Ponudec pod naslovom **Ludwig Oesterreicher v. Budimpešti, VIII Deutsegasse 8.**

ZALOGA POHISTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST - Via Malcanton št. 1 - TRST

Zaloga pohistva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimle in peresne, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist za očesne bolezni se je preselil

v ulico Valdirivo št. 3, I. nad.

Ordinira na domu vsaki dan od 8 do 8^{1/4}, zjutraj n od 1 do 2 popoldne. — Za uboge od 2 do 3 v ulici Molin piccolo št. 1, I. nadst.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

o peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli,

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2^{1/2}% proti 5 dnevni odpovedi
" 2^{1/2}% " 12 " "
" 3^{1/2}% " 4 mesečni " "
" 3^{1/2}% " 8 " "
" 3^{1/2}% " 1 letni " "

Napoleone:

po 2^{1/2}% proti 20 dnevni odpovedi
" 2^{1/2}% " 40 " "
" 2^{1/2}% " 3 mesečni " "
" 3^{1/2}% " 6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2^{1/2}% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 glid. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjizici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.